1

ДЕРЖБУД УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ІНСТИТУТ
«УКРЗАХІДПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

Пам.арх. поч. XX ст.
Житловий будинок на пр.Свободи у м. Львові

РК опорядження фасадів
Технологія проведення опоряджувальних робіт
т.IУ кн.1
Львів 199 3.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

2

УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ
«УКРЗАХІДПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

Пам.арх. початку XX ст.
Житловий будинок на проспекті Свободи,35
в м. Львові
Р.К. Опорядження фасадів.

Технологія проведення опоряджувальних робіт

Том IУ Книга I
Шифр 93-127

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Директор головний архітектор Ковалишин І.М.
Головний архітектор проектів Андрушко О.І.
Начальник майстерні Гайда М.А.

Львів 1993 р.

Зам. 395.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Замовник: Управління охорони історичного
середовища Львівського міськвиконкому

Стадія: Робочі креслення

Авторський колекти

П І Б	: посада	: ступінь участі
Андрушко І.О.	ГАП	автор
Сорокаліт М.	арх.	-"-
Юрчакевич М.О.	-"-	-"-

ГАП Андрушко І.О.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Склад документації по договору

№ 93-127 від 21.01 1993 року

томІ Комплексні наукові пошуки

книга І Хіміко-технологічні дослідження
по фасадах будинку

том ІУ Робочі креслення
книга І Р.К. опорядження фасадів з технологічною
запискою
книга 2 Паспорт опорядження фасадів

том У Кошториси

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

I. Очистка та підготовка поверхні фасадів

Поверхня фасадів повинна бути повністю очищена від цементних перетирок та нашарування попередніх пофарбувань. Причому розчистку необхідно провести до первісної, загрунтованої вапняно-олійною емульсією, лицевої поверхні фасаду.

Технологія розчистки

Розчищувану поверхню зволожують декілька разів водою до повного насичення нашарування попередніх пофарбувань, а потім за допомогою шпателів і металевих щіток очищають. При необхідності операцію повторюють декілька разів до повного очищення від попередніх пофарбувань.

Після розчистки пошкоджені та втрачені ділянки підтинькують розчином слідуючого складу:

Вапняне тісто - 2 частини	!	
Цем"янка - I частина	!	" а "
Пісок промитий - I частина	!	

Виготовлення цем"янки

Недопалену браковану цеглу / світлу та механічно нетривку перетирають на крупку з розміром зерна I÷ 2 мм і пересіюють через металеве сито.

Підтинькування проводиться в три прийоми:

I-й шар - набризг 3÷ 5 мм

2 й шаро - грунт I5÷20 мм / або до потрібної товщини/

3-й шар - затирка - 3÷ 4 мм

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Тріщини в тиньку огрунтовуються вапняною грунтівкою слідуючого складу: / на 100 літрів/

Вапняне тісто - 25 кг.

Квасці алюмінієво-калієвуї - 2 кг " б"

Сода до об"єму - 100 літрів

Технологія приготування

Вапняне тісто розводять в 50 літрах води. Окремо в 10 літрах горячої води розводять квасці і додають до вапняного молока, перемішуючи і додаючи воду доводять до об"єму 100 літрів.

Після огрунтування тріщини затираються шпаклівкою слідуючого складу:

вапняне тісто - I част.

мармурова пудра - I част. "в"

вода до робочої густини

Технологія приготування

Вапняне тісто розводять у воді і перецідюють. Просіяну через сито в 550+ 600 отв/ см2 мармурову муку переміщують з вапняним тістом і додають воду до робочої густини.

Цією ж шпаклівкою шпаклюють всі площини фасадів.

Після підтинькування , розшивки тріщин та шпаклювання фасадів їх необхідно огрунтувати вапняною грунтівкою слідуючого складу:

/ на 100 літрів /

вапняне тісто - 25 кг.

квасці алюмінієво-калієві -2 кг

оліфа - 250+ 300 г. "г"

вода - до об"єму 100л

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Технологія приготування

Вапняне тісто розводять в 40-50 літрах води окремо в 10÷20 літрах горячої води розводять квасці і перемішуючи додають олі-фу. Розчин квасців і оліфи вливають до розведеного водою вапня-ного тіста і додаючи воду доводять до об"єму 100 літрів. Огрунтування проводиться за допомогою волосяної щітки , причому ново-підтинькові площини огрунтовують за 2 рази, х з інтервалом в 1 добу.

Фрагменти фасадів, що перебувають під постійною дією атмосфер-них опадів / площадки балконів, та доджій, парапети лоджій, елемен-ти аттику зі скульптурами/ мають значні пошкодження лицевої поверх-ні, вражені мохами та лишайниками. Технологія їх реставрації та опорядження слідуюча:

1. Розчистка пошкоджених ділянок за додомогою металевих шпателів та щіток.

2. Протравлення 5% водним розчином каустичної соди з метою знище ння мохів та лишайників.

3. Просочення розчищених поверхонь вапняним молоком до повного їх насичення.

4. Підтиньковування втрачених поверхонь пастою слідуючого складу

вапняне тісто - 2 част.
портланд цемент білий - 1 част.
мармурова мука - 2 част.
пісок промитий - 2 част. " д "
вода до робочої густини

Технологія приготування

Спочатку в бетонозмішувачі перемішують цемент , мармурову муку

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

та пісок в сухому виді. Вапняне тісто розводять водою і це вапняне молоко при переміщуванні вводять в суміш.

Цією пастою підтиньковують втрачені та затирають пошкоджені поверхні

Примітка

Приготовлена таким чином паста повинна бути вироблена протягом 3÷ 4 годин

5. Після " схоплення" підтинькованих та перетертих поверхонь через I-ну ÷ 2-ві доби їх необхідно огрунтувати вапняною грунтівкою поданий
"г" - склад якої вище.

II. Опорядження фасадів вапняними розчинами.

Після огрунтування всіх площин фасадів приступають безпосередньо до побілки вапняними емульсіями з додатком пігментів такого складу: / на I00 літрів/.

Вапно комове негашене - I5 кг.
Оліфа - I.2 кг
Квасці алюмінієво-калієві - I.0 кг.
Пігмент - до заданового кольору але "е"
не більше ніж 3.0 кг.
вода - до об"єму I00 л

Технологія приготування

Квасці розводять в горячій воді, додаючи при переміщуванні оліфу.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Вапно комове негашене гасять в 40÷ 50 літрах води, в момент найбільш інтенсивного гасіння вливають розчин квасців з оліфою. Приготовлену таким чином емульсію розводять водою до об"єму - 100 літрів, проціджують через металеве сито і зливають в бочки.

Примітки: З метою ліпшого переміщування вапня з оліфою і квасцями в процесі гасіння останнього, для приготування емульсії і доцільно використовувати бетоннозмішувач. .

Приготовлена емульсія служить основною для розведення на ній пігментів. За допомогою пробних пофарбувань вапняні кольори доводять до еталонних / див паспорт опорядження фасадів/

Перед фарбування кольори, ще раз перецідяють. Пофарбування площин фасадів проводиться за 2-рази

I/й раз - волосяною щіткою
2-й раз - пульверизатором.

Примітки: Вапняні кольори для опорядження фасадів готувати згідно еталонів поданих в паспорті опорядженння фасадів. і погодити з автором проекту.

Ш. Опорядження дерев"яних дверних та віконних заповнень.

Первісні віконні та дверні заповнення 2-го÷ 4-го поверхів головного фасаду та I-го- 4 -го поверхів внутрішнього фасаду необхідно розчистити від нашарування попередніх пофарбувань. Розчистка проводиться пастою слідуючого складу:

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

вапняне тісто - I час

крейда - I част. " к"

сода каустична 20% - до робочої густини

Технологія приготування

Каустичну соду розводять у гарячій воді / на IO літрів води - 2 кг соди/

Крейду змішують з вапняним тістом, перемішуючи додають розчин соди до утворення пастоподібної маси.

Технологія розчистки.

Пастоподібний розчин наносять на розчищувану поверхню дерев"яним шпателем шаром 3 +5 мм В залежності від твердості фарбної плівки пасту лишають на 0.5+ I.5 год_ Після цього скальним шпателем зчищають пасту разом з фарбою_ Операцію при необхідності повторюють декілька разів, до повного зняття старої фарби. Розчищених поверхню промивають водою, після цього - 2% розчином оцтової кислоти / для нейтралізації каустичної соди/ , а потім , ще раз водою. Промиті поверхні протирають на сухо ганчіркою.

Примітка: Пасту можна використовувати неодноразово , зберігати - в щільно закритому посуді.

Після розчистки первісні віконні та дверні заповнення 2-го" 4-го поверхів головного фасаду та I+ 4 поверхів внутрішнього фасаду фарбуються олійними фарбами марок МА-II, МА-I5, колір темно-охристий / див паспорт опорядження фасадів/ . Фарба до еталонного кольору підбирається методом змішування фарб заводського виготовлення.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Охра "/ГОСТ 8866-58/ та чорна / ГОСТ 6586-66/

Деревяні заповнення I-го поверху головного фасаду виготовити з деревини фасадних твердих порід. / дуб, бук, граб/ Готові вироби протравлюються 5% водним розчином залізного купоросу /ГОСТ 6982-75/ і покриваються восковою мастикою слідуючого складу:

віск натуральний	-30%	
парафін	-I0%	
каніфрль	-I0%	"л"
мило господарське	-I0%	
скипідар	-40%	

Технологія приготування

На водяній бані розтоплюють віск, парафін і каніфоль. Господарське мило потерте на стружку розчиняють в скипидарі і додають до них. Суміш переміщують до утворення однорідної маси.

Технологія покриття

Воскова мастика за допомогою волосяної щітки наноситься на опоряджувальну поверхню і втирається в неї. З метою максимального насичення верхнього шару деревини операцію повторюють декілька разів. Термін висихання мастики - 24 год. Після цього поверхня покрита мастикою полірується ганчіркою і покривається безколірним олійно-смоляним лаком № 5 "С" або № 6 "С" /ГОСТ 5470-50/ .

Примітка: При відсутності лаку його можна замінити натуральною оліфою ,додаючи до неї I+ 2 % сикативу.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

IУ. Опорядження металевих декоративних решіток

Перед пофарбуванням металеві решітки необхідно розчистити від нашарування попередніх пофарбувань

Розчистка здійснюється аналогічно, як і розчистка дерев"яних заповнень вапняною пастою / див розд. Ш/ рецепт № „К"

Розчистку можна проводити і за допомогою паяльною лампи.

Після розчистки металеві решітки необхідно огрунтувати грунтівкою марки Э-ВА-0112 / ту 6-10-1234-79/ при відсутності останньої -ГФ -021 / ГОСТ 25129-82/ і покрити чорним пековим лаком з додатком графіту - / до 30%/ - за 2- рази.

У. Опорядження металевих елементів дахового покриття

Дахове покриття потребує ремонтно-реставраційних робіт з метою відновлення втрачених первісних профільованих тяг, накладок карнизиків , іт.д. , а також захисних обкладок елементів аттику.

Всі ці елементи виконуються з оцинкованої бляхи і не фарбуються. Існуюча металева бляха зі сторони головного фасаду замінюється на нову одинакову і так само не фарбується.

Дахове покриття зі сторони внутрішнього фасаду фарбується, густотертою олійною фарбою сурик залізний / ГОСТ 8866-58/ час висихання "від пилу" - 12 год., повне - не більш , як 24 год., або полівінілхлориднимиемалевими фарбами червоно-коричневого кольору марок ХВ-110, ХВ-113 / ГОСТ 18374-73/ час їх повного висихання - 3 год. До робочої густини сурик залізний розводиться алкідними оліфами, або оліфою " оксоль" , фарби ХВ-110, ХВ-113 розводяться розчинником Р-4 / ГОСТ 7827-74/

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

①

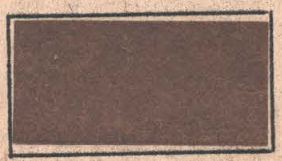
охра світла - 60%
марс червоний - 15%
вапняна емульсія - 25%

②

охра світла - 50%
марс червоний - 5%
вапняна емульсія - 45%

③

охра світла - 10%
марс червоний - 1%
сажа газова - 1%
вапняна емульсія - 88%

④

облицювання плитами полірованого червоного граніту

⑤

перетирка вапняно-цементною пастою з наступним патинуванням

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

⑥

пофарбування олійними фарбами МА-11, МА-15
колір - темно-охристий

⑦

протравлення 5% р-м залізного купоросу, покриття восковою мастикою, лакування

⑧

покриття пековим лаком з додатком графіту

⑨

пофарбування залізним суриком

⑩

покриття оцинкованою бляхою

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ГАП	Яндрушко І.	Пам'ятка архітектури поч. XX ст. житловий будинок на пл. Свободи № 35 в м. Львові	
Креслив	Сороколіт М.	Головний фасад М 1:50	стадія: РК; аркуш: 1; аркушів:
Перевірив	Яндрушко І.		І-т „Укрзахідпроект-реставрація" м. Львів

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ГАП	Яндрушко І.	Пам'ятка арх. поч. XX ст. житловий будинок №35 на пл. Свободи в м. Львові	
Креслила	Сорокіна		
Перевірив	Яндрушко І.	Внутрішній фасад. М 1:50	1-т «Укрзахідпроект – реставрація» Львів – 1993 р.

uma.lvivcenter.org